

Wiara i uczynki

Zbawienie przez uczynki zakonu czy przez posłuszeństwo? Na podstawie zasług czy z łaski?

Z tego opracowania możesz dowiedzieć się, dlaczego wierzymy i jak rozumiemy to, że jesteśmy zbawieni z łaski poprzez wiarę. Czy istnieje sprzeczność między wiarą a uczynkami? — Wiara bez uczynków jest niemożliwa.

„Albowiem łaską zbawieni jesteście przez wiarę, i to nie z was: Boży to dar; nie z uczynków, aby się kto nie chlubił,” [1] — pisze apostoł Paweł w liście do Efezjan (Efez. 2,8-9). Podkreśla przy tym, że chrześcijanin zawdzięcza swoje wieczne życie wyłącznie Bożej łasce; nie można sobie na nie zasłużyć własnymi uczynkami. Bóg zesłał na ziemię swojego Syna z litości i miłości do ludzi, żeby przez Niego rodzaj ludzki był zbawiony od grzechu.

W Efezjan 2,1-2 Paweł mówi, że przed nawróceniem chrześcijanie byli martwi w swych grzechach, żyli światowym stylem życia, spełniając pragnienia ciała. Bóg był tym, który przywrócił ich do życia. Ważne jest jednak zastanowić się, co oznacza wyrażenie: „Bóg przywrócił ich do życia”.

„To więc mówię i zaklinam na Pana, abyście już więcej nie postępowali, jak poganie postępują w próżności umysłu swego (...) Zewleczcie z siebie starego człowieka wraz z jego poprzednim postępowaniem, którego gubią zwodnicze żądze, i odnowcie się w duchu umysłu waszego, a obleczcie się w nowego człowieka, który jest stworzony według Boga w sprawiedliwości i świętości prawdy.” (Efez. 4,17.22-24)

„Napominam was tedy ja, więzieln w Panu, abyście postępowali, jak przystoi na powołanie wasze.” (Efez. 4,1)

Bóg zbawił ludzkość poprzez zesłanie Jezusa, który głosił Boże przebaczenie. Wzywał On ludzi, aby odwrócili się od grzechu i zamiast tego znaleźli radość w głębokiej, obfitującej w owoce relacji z Bogiem (Jan 10,10).

Grzech oddziela człowieka od Boga, jak wyraził to Izajasz:

„Oto ręka Pana nie jest tak krótka, aby nie mogła pomóc, a jego ucho nie jest tak przytępione, aby nie słyszeć. Lecz wasze winy są tym, co was odłączyło od waszego Boga, a wasze grzechy zasłoniły przed wami jego oblicze, tak że nie słyszy.” (Iz. 59,1-2)

Dlatego Jezus wzywa wszystkich, którzy chcą żyć z Bogiem, do konsekwentnej walki z grzechem. Bóg udziela łaski i przebaczenia, abyśmy nie pragnęli już więcej żyć w grzechu.

„I Ja cię nie potępiam: Idź i odtąd już nie grzesz.” (Jan 8,11b)

Potwierdza to również Paweł:

„Jak bowiem oddawaliście członki wasze na służbę nieczystości i nieprawości ku popełnianiu nieprawości, tak teraz oddawajcie członki wasze na służbę sprawiedliwości

ku poświęceniu.” (Rzym. 6,19b)

„A jako współpracownicy napominamy was, abyście nadaremnie łaski Bożej nie przyjmowali.” (2 Kor. 6,1)

„Albowiem objawiła się łaska Boża, zbawienna dla wszystkich ludzi, nauczając nas, abyśmy wyrzekli się bezbożności i światowych pożądliwości i na tym doczesnym świecie wstrzemięźliwie, sprawiedliwie i pobożnie żyli...” (Tyt. 2,11-12)

Można byłoby tu przytoczyć wszystkie napomnienia i zachęty Nowego Testamentu, które pokazują, że Bóg daje łaskę po to, abyśmy żyli w świętości. Jeśli ktoś nie żyje w ten sposób, na próżno przyjmuje Bożą łaskę i daje złe świadectwo innym ludziom, ponieważ swoim życiem nie świadczy o Bożej mocy, która oczyszcza z grzechów i zmienia życie.

„Tak niechaj świeci wasza światłość przed ludźmi, aby widzieli wasze dobre uczynki i chwalili Ojca waszego, który jest w niebie.” (Mat. 5,16)

Tak więc stwierdzenie — propagowane także przez Lutra[2] — że nie da się po zachowaniu i życiu odróżnić chrześcijanina od niewierzącego, jest całkiem nieprawdziwe.

Postawy podkreślającej owoce i uczynki życia chrześcijańskiego nie można nazwać opieraniem się na uczynkach prawa. Jak wyjaśniliśmy powyżej, nie ma ona nic wspólnego z przepisami Starego Testamentu, o których Nowy Testament mówi jednoznacznie, że są przedawnione. Nie chodzi też o ludzkie wysiłki w imię Nowego Testamentu, lecz o walkę, do której uzdalnia chrześcijanina zbawienie Jezusa, która wypływa z relacji z Bogiem i którą toczy on z siły Ducha Świętego.

„...Tak i wiara bez uczynków jest martwa” — mówi Jakub (Jak. 2,26). Jego myśli nie stoją przy tym w sprzeczności z listem Pawła do Rzymian (rozdział 4). Paweł bowiem przeciwstawia uczynki prawa starotestamentowego łasce i wierze, podczas gdy Jakub mówi, że wiara w samo istnienie Boga — nie poparta uczynkami — na nic się nie zda. Paweł pisał list do Rzymian z myślą o tych, którzy chcieli wciąż jeszcze być usprawiedliwieni przez trzymanie się starotestamentowego prawa. Jakub zaś chciał zdemaskować tych, którzy wyznają swoją wiarę tylko słowami, a nie walczą o świętość w swoim życiu. Jeżeli bowiem naśladowanie Jezusa nie jest widoczne w naszym życiu, nie jesteśmy Jego naśladowcami. Tak jak wiara w Boga nie oznacza jedynie przyjęcia Jego istnienia i przymiotów za fakt (Jak. 2,19), tak i wiara w Jezusa nie może być po prostu uznaniem historyczności Jego życia, Jego czynów, Jego śmierci i zmartwychwstania.

„Kto wierzy w Syna, ma żywot wieczny, kto zaś nie słucha Syna, nie ujrzy żywota, lecz gniew Boży ciąży na nim.” (Jan 3,36)

Jezus utożsamia wiarę z posłuszeństwem. Zwróćmy uwagę na to, że Jezus mówi o posłuszeństwie, a nie o życiu ulepszonym w niektórych punktach (porzucenie nałogów albo grzechów potępionych nawet przez ludzkie prawo, uprzejmość, działania humanitarne czy religijne itp.). Jezus wzywał ludzi, aby Go naśladowali, tak jak wezwał bogatego młodzieńca, który żył pobożnie w wielu punktach, ale nie był gotowy postawić Boga na pierwszym miejscu w swoim życiu i pójść za Jezusem (Mat. 19,16-26). Jak mówi Jan:

„Kto mówi, że w nim mieszka, powinien sam tak postępować, jak On postępował.” (1 Jana 2,6)

Jezus całkowicie poświęcił swoje życie dla tych, którzy potrzebują duchowej pomocy; żył po to, aby pokazywać ludziom Bożą miłość i prowadzić ich do Boga. Do tego samego wzywa wszystkich, którzy chcą Go naśladować.

„Nowe przykazanie daję wam, abyście się wzajemnie miłowali, jak Ja was umiłowałem; abyście się i wy wzajemnie miłowali. Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli miłość wzajemną mieć będziecie.” (Jan 13,34-35)

Jako chrześcijanie chcemy wypełniać to, do czego Jezus nas powołał. Nie oznacza to, że będziemy już bezgrzeszni i bez żadnych braków; nie oznacza to też jednak bezowocnego wysiłku. Chodzi o staranie, żeby żyć świętym życiem, tak jak Jezus — o walkę, którą w zachęcający sposób opisuje Paweł w pierwszym liście do Koryntian:

„Czy nie wiecie, że zawodnicy na stadionie wszyscy biegną, a tylko jeden zdobywa nagrodę? Tak biegnijcie, abyście nagrodę zdobyli... Ja tedy tak biegnę, nie jakby na oślepie, tak walczę na pięści, nie jakbym w próżnię uderzał...” (1 Kor. 9,24-27)

Nie możemy usprawiedliwiać się ludzkimi słabościami, ponieważ Jezus też ich doświadczał (Hebr. 12,1-4), a jednak mówił jasno, czego wymaga od swoich naśladowców:

„Jeśli kto chce pójść za mną, niech się zaprze samego siebie i weźmie krzyż swój, i niech idzie za mną.” (Mat. 16,24b)

Grzech nie może być czymś normalnym w życiu chrześcijanina. Jeśli upadniemy, powinniśmy znowu powstać, biorąc siłę z Bożego przebaczenia (1 Jana 2,1), i walczyć z grzechem aż do końca.

Nikt nie może uczynić się godnym życia wiecznego tylko przez własne uczynki. Jednak uczynki pokazują, czy ktoś ma relację z Bogiem, czy faktycznie się nawrócił, czy przyjął Bożą łaskę, czy rzeczywiście wierzy w Jezusa i czy moc Jego zbawienia działa w jego życiu.

„(...) pokaż mi wiarę swoją bez uczynków, a ja ci pokażę wiarę z uczynków moich.” (Jak. 2,18b)

Dlatego właśnie Nowy Testament często mówi o sądzie opartym na uczynkach:

„Albowiem my wszyscy musimy stanąć przed sądem Chrystusowym, aby każdy odebrał zapłatę za uczynki swoje, dokonane w ciele, dobre czy złe.” (2 Kor. 5,10)

Tak więc błędny jest pogląd, jakoby sama wiara w śmierć i zmartwychwstanie Jezusa miała wystarczyć do zbawienia. Błędem jest również druga skrajność, czyli przekonanie, że przez dobre uczynki można zyskać sobie zapłatę u Boga. To ostatnie obala Jezus w przypowieści o nieużytecznym słudze (Łuk. 17,7-10):

„Tak i wy, gdy uczynicie wszystko, co wam polecono, mówcie: Sługami nieużytecznymi jesteśmy, bo co winniśmy byli uczynić, uczyniliśmy.” (Łuk. 17,10)

Wnioski

Słowo Boże jest rzeczywistością również dzisiaj. Może ono zmienić życie tych, którzy tego chcą, którzy świadomie decydują się służyć Jezusowi, biorąc na siebie jego lekkie jarzmo (Mat. 11,30), poddając się zakonowi wolności (Jak. 1,25 i 2,12), a nie starotestamentowemu prawu, przynosząc owoce dla Boga, dając we wszystkim świadectwo o działaniu Jego łaski. Są to ci, którzy słuchają i rozumieją słowa Jezusa:

„A posiany na dobrej ziemi, to ten, kto słowa słucha i rozumie; ten wydaje owoc: jeden stokrotny, drugi sześćdziesięciokrotny, a inny trzydziestokrotny.” (Mat. 13,23)

Wyślij nam wiadomość:

Adres e-mail*:

Temat:

Tekst wiadomości*:

wyślij

Przypisy:

1. W tym opracowaniu wszystkie cytaty biblijne pochodzą z Biblii Warszawskiej.
2. „Istota chrześcijaństwa nie polega na zewnętrznym postępowaniu. Nie zmienia ona zewnętrznego stanu człowieka, lecz wewnętrzny, tzn. daje inne serce, inną odwagę, wolę i rozsądek. Czyni to, co i inny człowiek, nie posiadający takiej odwagi ani woli. Ponieważ chrześcijanin wie, że wszystko polega na wierze. Dlatego chodzi on, stoi, je, pije, ubiera się i postępuje tak jak i inny typowy człowiek jego stanu, tak iż nie spostrzega się jego chrześcijaństwa...” (Weihnachtspostille 1552: Lutherlexikon, str.57, tłumaczenie własne z j. niemieckiego).

„Nie da się ocenić chrześcijanina po jego zewnętrznym życiu. Jest ono bowiem tak samo nieczyste, jak życie niechrześcijanina. Dlatego musimy modlić się codziennie: „Przebacz nam naszą winę”. Kto chce faktycznie ocenić chrześcijanina, ten niech robi to według wiary. Ponieważ według ciała i krwi jesteśmy grzesznikami i musimy umrzeć i oczekiwać wszelkiego rodzaju nieszczęść na ziemi, a nawet bardziej niż niechrześcijanie. Ponieważ chrześcijanie bardziej niż inni ludzie odczuwają grzechy.” (Hauspostille 1544, Lutherlexikon, str. 58, tłumaczenie własne z j. niemieckiego).

BIBLIA TYSIĄCLECIA, WYDANIE IV.

Wyrażamy zgodę na umieszczanie odsyłaczy do tej strony www na innych stronach www.

Zgadza się również na rozpowszechnianie niniejszej strony w niezmienionej i pełnej formie do użytku prywatnego.

Jakiegolwiek inne zastosowanie niniejszej strony lub publikowanie jej w zmienionej formie wymaga naszej zgody.